

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaali ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

Nro 8 • Perjantaina 25. helmikuuta 2005

56. VUOSIKERTA

Irtonumerohinta 1 €

Sadan metrin päässä asemarakennuksesta sijainnut poliisivartiokonttori sen jälkeen, kun yksittäinen viholliskone oli 20.2. illalla saanut siihen täysosuman. Kumpu rakennuksen edessä oli sirpalesuoja. Vasemmalla on rautatie ja "Pusutunneli". Taustalla oleva rautatieläisten asuinkasarmi näyttää myös vaurioituneen. Asuin lapsena kuvan esittämässä päässä tätä taloa. Toisessa päässä olivat poliisin toimitilat ja putkat. Nyt ei talosta ole jäljellä mitään. Suurin piirtein siihen kohtaan, josta kuva on otettu, rakennettiin talvella 1943–44 uusi kaksikerroksinen postitalo-vartiokonttori, joka edelleen on pystyssä, mutta huonossa kunnossa. Valok. Urho Nikkari.

Elisenvaaran pommitukset 65 vuotta sitten

Helmikuun 13. päivänä 1940 alkaneet ja lähes päivittäin toistuneet pommitukset aiheuttivat kuun loppuun mennessä huomattavia aineellisia vahinkoja paitsi Elisenvaaran ratapihalle myös asemaseudun rakennuksille. Kirkkaat kuutamoiset yöt suosivat pommituksia myös öisin.

Asukkaat yöpyivät kauempana rautatiestä, ja näin ihmisuhrien lukumäärä jäi puoleen tusinaan. Rata oli pidettävä liikennöitävässä kunnossa, ja vihollinen teki parhaansa häiritäkseen tätä toimintaa. Radankorjauskomppanian sanottiin talvisodan aikana joutuneen uusimaan kiskoja niin paljon, että olisivat niillä voineet rakentaa koko ratapihan uudestaan.

Yhteensä noin 200 pommitukseen on laskettu vierailleen Elisenvaarassa helmikuun 1940 aikana. Ne pudottivat lähemmäs 1 000 miina-, sirpale- tai palopommia. Suurimmat olivat 1 000 kg:n miinapommeja. Koneet tulivat joko yksittäin tai jopa 34 koneen muodostelmissa. Yksikin kone saattoi aiheuttaa huomattavaa tuhoa, kuten se joka 19.2. illalla sytytti palamaan asemarakennuksen. Vajaan tunnin päästä ilmentynyt toinen kone vaikeutti sammutustöitä.

Helmikuun loppupuolikaan aikana Elisenvaaran ulkonäkö muuttui huomattavasti. Suurimman osan jäljelle jääneistäkin rakennuksista, varsinkin Elisenvaaran–Kurkijoen -tien var-

rella sijainneista, tuhosivat vetäytyvät neuvostojoukot elokuussa 1941.

Tapio Nikkari

Lähteet: Rainar Hakulinen: Kurkijoki sodasta evakkoon (Kurki-Säätiö 1978) sekä poliisikonstaapeli Urho Nikkarin muistimpanot.

VR:n asuinrakennuksia eli "kasarmeja" asemalta etelään päin lähtevän tien varrella. Näistä monet paloivat helmikuun 21. päivän pommituksessa. Leskisen asuintalo kasarmien takana tuhoutui täysosumasta; naapurien Tillosten ja Hanhinevan talot kärsivät sirpale- ja ilmapainevahinkoja. Myös vuonna 1929 valmistunut Suojeluskunnan talo etelämpänä, Lopottiin johtavan tien varrella, kärsi pahoja vaurioita tässä 25 koneen suorittamassa päiväpommituksessa. Kasarmien entisille paikoille ovat venäläiset nyttemmin rakentaneet uudet mutta vähemmän komeat rakennukset.

Näkymä Elisenvaaran asemarakennuksen kohdalta itään ennen sotia. Elisenvaara–Kurkijoki -linja-auton takana on Matti Kylläisen kaksikerroksinen talo. Vasemmalla näkyy hevosriuku. Keskellä on matkustajakoti Toivola, joka oli myöhemmin Tilda Niirasen omistama seurahuone. Sen vasemmalla puolella on Ukkolan talo, jonka katolla on kyltti "Majatalo". Seurahuone sai osuman jo joulupäivän pommituksessa, vaurioitui edelleen yhdessä Kylläisen talon kanssa 13.2. ja sai 19.2. illalla täysosuman. Jatkosodan aikana kuvan rakennuksista oli jäljellä vain savupiiput.

Vuonna 1912 valmistunut, ratamestari V. Hohenthalin piirtämä Nuorisoseuran talo, Suojeluskunnan talon naapuri. Se syttyi palopommista aamupäivällä 26.2., kun siihen mennessä suurin 34 koneen muodostelma pudotti noin sadan pommin mukana 6 000 kg räjähteitä ratapihan eteläpäähän. Täysosuman saivat myös lähistöllä sijainneet Peltolan, Lapalaisen ja Kuivaisen talot, ja sirpalevaurioista kärsivät Osuuskaupan, Linnalan, Lehtosen ja Rasin talot. Valok. Toimi Suuronen.

Kurkijokelainen

25.2.2005

Karjalaisuuden päivä 28.2.

Vietämme maanantaina 28.2. Kalevalan päivää, suomalaisen kulttuurin päivää ja nyt toisen kerran myös karjalaisuuden päivää. Karjalan Liitto viettää päivää järjestämällä Karjalatalolla klo 18 alkavan juhlan, jossa juhlapuheen pitää dosentti Marja-Liisa Honkasalo, joka pohtii puheessaan, miten karjalaisuudesta puhutaan tänään. Irja Tulonen ja Oili Mäki jakavat Erräämp esine –kilpailun palkinnot nuorille muotoilijoille. Kallion ilmaisut-aitolukion oppilas Tuike Lehko lukee otteita Kalevalasta, ja Käpylän musiikkiopiston oppilaat esittävät musiikkia. Yleisöllä on tilaisuuteen vapaa pääsy, joten sinne kannattaa ainakin kaikkien helsinkiläisten suunnata kulkunsa.

Elias Lönnrot teki valtavan työn kerätessään, kootessaan ja sovittaessaan yhteen vanhoja kalevalamittaisia runoja. Valmiissa Kalevala-teoksessa on 50 runoa, joiden säkeistä noin kolme prosenttia on Lönnrotin sepittämiä. Säkeistä noin 30 prosenttia on alkuperäisessä muodossaan, ja loput on alkuperäisistä muokattuja.

Vanhimmat runot ovat todennäköisesti syntyneet jo kauan ennen Kristuksen syntymää Suomenlahden

eteläpuolella. Runoja on sen lisäksi syntynyt Karjalassa ja ainakin minun yllätyksekseni myös Länsi-Suomessa. Lönnrotin oma kädenjälki näkyy siinä, että hän korosti runojen pakanallista ja vähensi kristillistä leimaa. Niin ikään hän korosti runojen inhimillisiä, todentuntuisia ja vähensi mytologisia piirteitä.

Runoja esitettiin ennen vanhaan laulamalla. Jokainen on kuullut, miten aika yksitoikkoisella nuotilla lauletaan vaikkapa Vaka vanha Väinämöisestä. Miesten esitettäväksi luonnollisesti tulivat sankarirunot, kun taas naiset esittivät tunnelmarunoja. Taitavia olivat entiset miehet ja naiset. Ihmetellä täytyy monia nokkelia sanankäänteitä. Suuri kiitos kuuluu Elias Lönnrotille, että hän on koonnut meille tämän loistavan eepoksen.

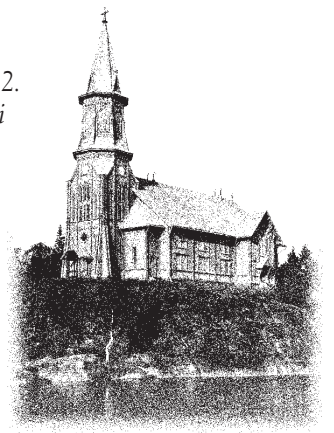
”Nousi siitä Väinämöinen jalan kahen kankahalle saarehen selälliseen, manterehen puuttomahan. Viipyi siinä vuotta monta, aina eellehen eleli saarella sanattomassa, manteressa puuttomassa. Arvelee, ajattelevi, pitkin päättänsä pitävi: kenpä maita kylvämähän, toukoja tiittämähän?”

Raija Hjelm

Ruusu ei oo kauniimpi kuin tyttö Karjalassa; eikä toista tarvita, kun olen maailmassa.

Hartaus sunnuntaiksi 27.2.
3. paastonajan sunnuntai

Hyvällä vai pahalla silmällä

Asuessani joitakin vuosia Saksassa jouduin usein silmätysten pahan silmän kanssa. Saksan turkkilaiset kuljettavat mukanaan pientä muovista tai lasista silmää, jonka ajatellaan suojaavan pahan silmän katseilta. Niinpä pahan silmän voi nähdä roikkumassa auton taustapeilissä onnettomuutta torjumassa tai pöytälinan kulmassa heijastamassa pois pahansuopia katseita. Suojaava silmä lahjoitetaan jo vastasyntyneelle, suurinta mahdollista turvaa ja suojaa tarvitsevalle olennolle.

Paha silmä ilmentää sitä monenlaista pahaa ja kauheaa, mitä maailmassamme on. Pieniä vaaran paikkoja osuu teilleme lähes päivittäin. Läheltä piti-tilanteitakin tulee jokaisen eteen ainakin joskus. Paljon vaikeammin hahmotettava on se paha ja kauhea, mikä luikertelee vastaan työpaikkojemme käytävillä ja kotiemme kätkeistä. Olkoonpa sen nimenä sitten halveksunta, vihamielisyys tai armottomuus. Kaikkein avuttomimpia näytämme olevan oman pimeän puolemme kanssa.

Silmät paljastavat, mitä ihmisen sisimmässä liikkuu. Katse voi melkein murhata. Pahan vahingon voi saada aikaan silläkin, ettei koskaan katso toista silmiin. Mutta onneksi myös hyvä näkyy ihmisen silmistä. Rakkauden näkee katseesta. Sen voima on niin suuri, että rakastettu puhkeaa kukkaan, ihan silmissä. Vanhempiensa hyväksyvistä katseista pieni lapsi imee elämänsä eväiksi sen, että on hyvä ja kelpaa.

Katsonko hyvällä vai pahalla silmällä? Asetunko hyvän vai pahan puolelle?

Näitä miettimään panee 3. paastonajan sunnuntain aihepiiri hyvän ja pahan vallasta. Pahuus on tässä maailmassa niin ilmeistä, ettei sen olemassaoloon tarvitse erikseen uskoa. Virrestä löytyvät, natsi-Saksassa teloitettun Dietrich Bonhoefferin sanat ovat aina ajankohtaiset: ”Kun pahan valta kasvaa ympärillä, vahvista ääni toisen maailman.”

On olemassa myös toinen maailma, jossa meitä eksyviä ja kompuroivia katsotaan hyvällä silmällä. Isän Jumalan armahava katse seuraa meitä kaikilla elämämme teillä. Sen voima on sittenkin suurempi kuin meidän ihmisten ja maailman pahuus, Vapahtajan ristillä jo kerran nujerrettu.

”Minun silmäni katsovat alati Herraan, hän päästää jalkani ansasta”, kirjoitetaan pyhäpäivän Psalmissa. Siitä koko sunnuntaikin on saanut nimekseen ”Minun silmäni”. Psalminkirjoittajan tavoin meitä kutsutaan nostamaan katsemme pois itsestämme ja ajoittain armottomasta maailmanmenosta. Kutsutaan katsomaan Jumalan hyvyttä, rukoilemaan ja kaipaamaan häntä, jotta säilyttäisimme näkökykymme, osaisimme katsoa ja nähdä oikein. Katsoa hyvällä silmällä.

Tiina Reinikainen

Kirjoittaja on Pielisensuun seurakunnan pastori Joensuusta.

Sanan Voimaa

25.2. Mene takaisin ja sano Hiskialle, kansani hallitsijalle: ”Näin sanoo Herra, isäsi Daavidin Jumala: Minä olen kuullut rukoukseksi, olen nähnyt kyynneesi. Minä parannan sinut.” 2. Kun. 20: 5

26.2. Jumalaan voi luottaa. Hän ei salli kiusauksen käydä teille ylivoimaiseksi, vaan antaessaan teidän joutua koetukseen hän samalla valmistaa pääsyn siitä, niin että voitte sen kestää. 1. Kor. 10: 13

27.2. Vaikka Jeesus oli tehnyt monia tunnustekoja ihmisten nähden, nämä eivät uskoneet häneen. Näin kävi toteen profeetta Jesajan sana: Herra, kuka uskoi meidän sanomamme? Kenelle ilmaistiin Herran käsivarren voima? Joh. 12: 37-38

28.2. Kaikesta huolimatta monet hallitusmiehistäkkin uskoivat Jeesukseen. Fariseusten pelossa he eivät kuitenkaan tunnustaneet sitä, jottei heitä erotettaisi synagogasta. Joh. 12: 42

1.3. ”Mutta älkää siitä iloitko, että henget teitä tottelevat. Iloitkaa siitä, että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan.” Luuk. 10:20

2.3. Laulakaa Herralle, koko maanpiiri! Kertokaa päivästä päivään ilosanomaa hänen avustaan! Julistakaa hänen kunniaansa, ilmoittakaa hänen ihmetekojaan kansoille, jotka eivät häntä tunne. 1. Aik. 16:23, 24

3.3. Tulkoon laupeus, rauha ja rakkaus yhä runsaastiin Herran käsivarren panana osaksenne. Juud. 1:2

Muistettavaa

Kalakurjet. Nikolain-pilkki Pyhäjärven Vaapukkarannassa su 27.2. Koontuminen klo 10. Ilm. 25.2. mennessä Sainille puh. (02) 763 1442 tai 040-7709853 (tarjoilun vuoksi).

Elisenvaaran marttakerho koontuu ma 28.2. klo 12 Eilalla. HUOM. päivä ja aika.

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan kokous la 12.3. Loimaalla.

Kokouksia

Kurkijoki-Seura ry

sunnuntaina 13.3.2005
Laatokka-salissa, Karjalatalolla,
Käpylänkuja 1, Helsinki

klo 13 Pitkän tähtäimen suunnitelma
”Keskustelua karjalaisuudesta ennen ja nyt”
Mauri Rastas alustaa

klo 14 Kurkijoki-Seura ry:n
VIKOSKOKOUS
Esillä sääntömääräiset asiat

klo 15 Taiston tiellä – lauluja ja runoja sotavuosilta
talvisodan päättymisen 65-vuotispäivänä
Jaakko Virtanen laulaa, Seppo Rouvinen
säestää ja Ritva Asikainen lausuu
Saimi Sorri-Hukkasen runoja

**VAPAA PÄÄSY • KAHVITARJOILU
TERVETULOA KAUEMPAAKIN!**

Hiitolan Pitäjaseura ry:n sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

tiistaina 15.3.2005 klo18 Porissa, Tuomarink. 2.
Käsitetään sääntöjen määräämät asiat. Iltaa jatketaan tarinalltana.
TERVETULOA **Hallitus**

Onks tietoo KYSYMYKSET?

- Kuinka monta vuotta Carl Gustaf Mannerheim palveli Venäjän armeijassa?
- Minkä maan rannikolla sijaitsee maailman suurin tuulivoimala?
- Mikä oli Mannerheimin puolison nimi?
- Mitä kauppa Martti Luther vastusti jyrkästi?
- Milloin julkaistiin Elon laskuopin ensimmäinen painos?
- Minkä maan salainen tiedustelupalvelu on Mossad?
- Missä olympialaisissa Matti Nykänen voitti ensimmäisen kultamitalinsa?
- Mikä on magotti?
- Millainen on pedantti ihminen?
- Mikä on monologi?

NIMIPÄIVÄT

pe 25.2. Tuija, Tuire
la 26.2. Nestori
su 27.2. Torsti
ma 28.2. Onni,
 Kalevalan päivä
ti 1.3. Alpo, Alpi, Alvi
ke 2.3. Virve, Virva
to 3.3. Kauko
pe 4.3. Ari, Arsi, Atro
la 5.3. Leila, Laila
su 6.3. Tarmo
ma 7.3. Tarja, Taru

Karjalainen kirkkopyhä

6.3.2005 klo 10 Kanta-Loimaan kirkko
Kirkonmenojen jälkeen aina klo 15:een asti seurakuntatalolla Karjalan kirkot –näyttely. Samalla mahdollisuus ruokailla ja kahvitella.
Järj. **Loimaan Seudun Karjalaseura ry**

Kurkijokelainen

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ

Toimitusneuvosto: Kurkijoki-Säätiön hallitus

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm

Konttori: Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Lehden vastuu ilmoituksen jättämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituk-

ILMOITUSHINNAT: (Kaikki ilmoitukset)

Etusivu **60** centtiä/mm + alv 22 %
Muut sivut **45** centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo

Lehti ilmestyy perjantaisin, mutta vuoden aikana on joitakin kak-

TILAUSHINNAT:

vuosi 35 euroa
6 kk 20 euroa
3 kk 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

E-mail:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Imelä voi

Raili Kuosa Espoosta kyselee, mitä imelä voi on, miten sitä valmistetaan ja missä sitä käytetään. Täytyy myöntää, että samaiset kysymykset tulivat minunkin mieleeni, kun kirjoitin juttua Kurkijoesta lehtemme viime numeroon.

Soitin Miikkulaisen Elville. Hän otti asiakseen selvittää, jos joku hänen sukulaisistaan tietäisi, mitä imelä voi on. Yhden sukulaisen aviomies olikin kertonut, että ainakin heillä kotona Härmässä imelävoiksi eli kohovoiksi oli kutsuttu vain kirnuamisessa sitä esivaihetta, kun kermasta oli juuri tulossa voita. Siis se välivaihe kun kerma on muuttunut kokkareiksi, mutta ei ole vielä voita, oli ainakin Härmässä ennen vanhaan imelävoita.

Se ei kuitenkaan selvinnyt, mihin tuota imelävoita olisi käytetty tai miksi se olisi jätetty siihen ”välivaiheeseen”. Nimittäin historiatiedot kertovat, että Tervun meijerissä ja maatalousopistossa Kurkijoella tehtiin imelävoita.

Odotamme, että joku lukijamme antaisi meille lisätietoja.

Raija Hjelm

Ken tietää?

Kurkijokelaisen numerossa 6/11.2.2005 julkaistun kuvan tyttöjen nimet kerroimme viime numerossa 7. Yhteen nimeen on tullut korjaus. Tytöt opettajansa vieressä ovat Laila Ristolainen, Helmi Riikonen ja Sirkka Kurri. Näiden tyttöjen kuvia löytyy myös Kurkijoki Kuvat Kertovat -kirjan sivulta 175, jossa on Alhon alakoululaisia luokkakuvaissa. Kiitos tietojä antaneille.

Viime perjantain (Kurkijokelainen nro 7/18.2.2005) kuvassa oli Karjalan Valo Oy:n viimeinen hallintoneuvosto ja hallitus lopettajaistilaisuudessaan Loimaalla vuonna 1956. Kuvassa vasemmalta kurkijokelaisia ovat Juho Tukka, Vilho Piilinen, Pekka Kiiski, Kaapro Huittinen sekä Klas Hämäläinen ja hiitolaisia Juho Uosukainen, Simo Savolainen, hänen takanaan Pekka Hämäläinen, Matti Ahokas ja Matti Ruippo. Kiitos tiedoista lukijoille!

Kuva Kurkijokimuseon kokoelmasta

Maiju ja Katri ovat lähettäneet kauniin kuvan itsestään Immosen emännälle pääsiäiskortiksi. Olisiko jollakin heistä tarkempaa tietoa?

Tiedot kuvasta pyydetään osoitteeseen Kurkijokimuseo, Kojonperäntie 446, 32260 Kojonperä tai puhelimitse 050-4036050 Maria Kauppinen tai sähköpostilla kurkijokimuseo@auria.net

Kurkijokelainen ja Karjala-lehti tiesivät taannoin kertoa, että Musakan matkailukseksen pääraKENnus on palanut irtaimistoi-neen päivineen. Tämä mo-tellityyppinen, majoitusta, ruokaa, juomia ja saunoja tarjonnut yritys on yli vuosikymmenen aikana tullut tutuksi kurkijokelaisillekin kotiseuturkeilijöille sekä veteraaniretkikunnille, joiden mukana itsekin kolme kertaa sen suojissa yövyin ja laajana aukeavaa Pyhä-järveä ihailin. Paloturvalli-suuden meikäläisiä vaati-muksia se ei juurikaan täyt-tänyt, varsinkaan toisen kerroksen osalta. Portaat ja käytävät olivat sokkeloiset ja ahtaat. Onneksi henkilö-vahinkoja ei sattunut, kun tuho nyt kävi.

Muistitietojeni mukaan Antti Musakka rakensi yri-tyksensä oman isänsä aikoi-naan omistamalle maal-le, perintömaalle, yhdessä ve-näläissyntyisen vaimonsa kanssa. Voi vain arvailla hänen vaikeuksiaan esimer-kiksi sikäläisen virkavallan kanssa.

Jokunen vuosi sitten Antti Musakka joutui ryös-tön uhriksi. Venäläiset rois-tot tulivat yöllä, tappoivat vahtikoiran, pahoinpitelivät isännän ja ryöstivät arvo-kasta omaisuutta. Lieneekö pahantekijöitä edes saatu kiinni ja miten lienee nyt palovakuutusten kanssa?

On siinä ollut sitkeällä-kin yrittäjällä kestämistä. Ihmeenä on pidettävä, jos hän jaksaa vieläkin notkos-ta nousta.

Lehdistä luettua

Kurkijokelainen julkaisi vastikään Eva-Christina Mäkeläisen kirjoituksen, joka oli otsikoitu ”Vihdoin-kin Mantsinsaarelle”. Luin kirjoituksen syvää kiinnos-tusta tuntien kahdestakin syystä. Laatokan puolus-tukseen liittyvät mielessäni monet muistot alkaen van-himman veljeni Antin sota-väkiajoista 1930-luvulta. Katselin usein hänen valo-kuva-albumiaan. Siinä oli kuvia muun muassa Kone-vitsan linnakkeelta, jossa-kin kuvassa parrakas munk-ikin oli mukana. Antin paksu sotilasmuistikirja tai-si olla ihan kiellettyä luet-tavaa, mutta luinpahan kui-tenkin.

Liikuin takavuosina Va-lamon rannikkopuolustaji-en perinnematkoilla muka-na. Sittemmin on perustettu Laatokan Puolustajat perin-neyhdistys ry. Kuten Kurki-jokelaisessa kerrottiin, yh-distys kokoontuu taas vuo-sitapaamiseensa Uuden Va-lamon luostariin Heinäve-delle ensi kesänä elokuussa. Yhdistyksen puheenjohta-jana toimii komentaja Erki Marttila, joka mainitaan myös Mäkeläisen kirjoituk-

sessä matkan järjestäjän ja oppaan ominaisuudessa. Yhdistyksen varapuheen-johtaja ja sihteeri ovat hei-nolalaisia, Lauri Suutari ja Raili Jantunen.

Se toinen kiinnostuksen ja muistelun kohde Mant-sinsaari-kuvauksessa oli kirjoittaja itse, suurlähteti-läs, filosofian tohtori Eva-Christina Mäkeläinen, soti-laan tytär, syntynyt Eurajo-ella 1.7.1935. Hän siis oli vasta nelivuotias talvisodan sytyttyä ja Mantsinsaaren-kin puolustajien joutuessa ankariin tositoimiin. Hä-nestä tuli diplomaatti, joka toimi suurlähtetiläänä muun muassa Kööpenha-minassa vuosina 1985-90. Erään lehtimiesretkikunnan mukana minulla oli ilo ta-vata Hänen Viehättävyyten-sä suurlähetystön vastaan-otolla. Silloin en tosin tien-nyt, että hänenkin lapsuus-muistoihinsa, hämäriinkin, kuuluu suuri ja mahtava Laatokan meri.

Helsingin Sanomat tiesi kertoa viime joulun alla, että Karjalan venäläistämi-sestä tehdään dokumentti-filmi suomalaisvoimin.

Elokuvan käsikirjoitus pe-rustuu Joensuun yliopiston historian tutkijoiden tutki-mustyöhön ja haastattelui-hin Venäjän Karjalassa. Do-kumentin ennakkotutki-musta on tehty viime vuo-den aikana lähinnä Käkisal-men ja Kurkijoen alueilla. Filmi esitetään Ylen TV2:n Dokumentti-projektissa ensi vuoden aikana. Toden-näköisesti se on kiinnosta-vaa katseltavaa.

Hesarin mukaan doku-mentin kuvaaja-tuottaja Pertti Veijalainen on kerto-nut, että filmi yrittää vasta-ta kysymykseen, mitä Kar-jalalle tapahtui, kun suoma-laiset lähtivät sieltä lopulli-sesti syksyllä 1944. Uudet asukkaat olivat itsekin evakkoja laajan Neuvosto-liiton eri osista. Nämä uu-det asukkaat kuulemma pelkäsivät, että kotinsa heil-le jättäneet suomalaiset tu-lisivat salaa kostamaan ko-tiseutunsa menetyksen.

Suurena ongelmana oli sopeuttaa kolhoositalous pelloille, jotka olivat uus-asukkaiden mielestä nau-rettavan pieninä aloina. Myös esimerkiksi heinäsei-päät olivat heille aivan ou-toja. Uusia asukkaita hou-kuteltiin Karjalaan muun muassa veroeduilla, raha-palkkioilla ja lupaamalla heille suomalaisten raken-tamat uudet asunnot. Alu-eelle oli luotu myös vanki-leirijärjestelmä ja sillä ta-valla saatu noin 10 000 ih-mistä rakennustöihin.

Erkki Puputti

Matin korttipakka

sekseen.

“Kevättä se taitaa kohta alkaa tehdä, hangetkin hu-penevat ihan silmin nähtä-västi. Onhan se jo sentään huhtikuu kohtsillään”, Mat-ti tuumaili ja vääntäytyi sy-vään huokaisten sänkyyn selkäpiil-leen. Tuli räiskyi lei-vinuunissa saaden ai-kaan seinälle kilpaa kevät-aurion valon kanssa kel-taisia kuvioita.

Liekö vallan hetken tor-kahtanut siinä, kun Matti huomasi vaimon pyörittele-vän leipiä ylösalaisin kää-netyllä pöytälaudalla. Saa-tuaan leivät pöydän laidalle riviin, tämä otti uunin pääl-tä hiilikoukun, jonka vartta oli jatkettu puolivälistä al-kaen puisella varrenjatkeel-la, ja sekoitteli koukulla hehkuvaa hiillosta.

Matin katse harhaili tu-van katossa ja seinissä. Hän huomasi vihdoon nurkka-hyllyllä paljon käytetyn korttipakan. Ei ollut tullut korttiakaan katsottua viik-kokausiin enää, kun ei ollut jaksanut. Poikakaan ei ollut niistä kovasti ollut kiinnos-tunut, osasikohan hän edes pelata muuta kuin ”aasia” Musta Pekan korteilla, jota

kait oli naapurin poikien kanssa joskus pelannut.

Vaimo huomasi Matin olevan hereillä ja kysyi: “Pitääkö minun jotain tuo-da? Kohta keitetään kahvia, kun saadaan uutta, tuoretta leipää. Vai otatko kirnupii-mää tai muu-ta juotavaa? Siinä tuollila oleva mukisi näkyy olevan

tyhjä.”

“Otappas, Iita, tuolta hyllyltä tuo korttipakka”, sanoi Matti ja katsoi nurk-kahyllyyän pain. Mitä ihmet-tä, ajatteli vaimo, meinas-i ko se Matti nyt, mutta meni kuitenkin ottamaan hyllyltä kortit käteensä ja katsoi kysyvästi miestänsä, virkka-matta mitään.

“Paiskaa se korttipakka uuniin, kun siellä on nyt hyvä hiillos.” Vaimo teki työtä käskettyä ja heitti kor-tit hiillokselle. Hän teki sen mielellään. Kuinkahan monta iltaa ja unetonta yötä hänkin oli sen korttisakin pelatessa saanut viettä? Kaikenlaisia kirosanoja oli hän kuullut ja usein joutu-nut “totivettä” yösydännä keittämään.

Matti oli eräs innok-kaimpia korttimiehiä työ-maalla, ruokatunneilla, val-

lankin tilipäivinä. Joskus meni lauantaina, ettei edes saunaan kunnolla ehtinyt ennen kuin vasta puolen yön tietämissä. Eipä niistä voitoista ollut paljon kehu-mista, häviöitä ei kehdan-nut muistellakaan.

Vaimon kertoillessa naa-purissa Matin korttipakan kohtalosta, tuumailivat asi-asta kuulleet miehet jälkeen päin keskenään: “Olisiko-han siinä sittenkin ollut pe-rää, että Matilla olisi sitten-kin ollut merkatut kortit? Jospa vaikka se Matti olisi tullut uskoon? Hupa mies se Matti vissiin lienee pu-heiden mukaan. Pitäisikö-hän pistäytyä kotiin men-nessä Mattia kurkistamas-sa, on jo viikkotolalla maannut sängyssä.”

Vajaan viikon kuluttua Matin poika toi tietoa isän-sä kuolemasta. Niin lähti raskaan työn raataja lopul-liseen lepoonsa. Musta ark-ku hankittiin, kuten siihen aikaan oli tapana.

Hautajaisissa oli naapu-rit ja sukulaiset. Aika ihmi-set joivat pullakahvit, lapset saivat vadelmamehua pul-lapalansa kanssa. Valoku-vakin otettiin muistoksi ti-laisuuden päätteeksi.

Aarre Heinonen

Aromäen-Piltolan marttakerhon kuulumisia

Aromäen-Piltolan marttakerhon vuoden 2004 vuosikokous pidettiin Anja Kiiskillä. Läsnä oli 13 henkeä. Vuoden aikana saimme yhden uuden jäsenen, joten meitä on nyt kaikkiaan 23. Puheenjohtajana on toiminut Ulla Salo ja varapuheenjohtajana Eevi Kempainen. Elsa Koskinen on hoitanut sihteerin tehtävät ja rahastonhoitaja on Marja-Leena Sula.

Hallitukseen ovat lisäksi kuuluneet Eila Nurminen, Mirjami Soikkeli, Hilkka Kylä-Utsuri ja Leila Toropainen. Tilintarkastajina ovat toimineet Pekka Rautiainen ja Hannu Kemppinen, varalla ovat olleet Väinö Koskinen ja Pirkko Koskinen.

Marttailtoihin Aromäen-Piltolan kerholaiset ovat kokoontuneet vuoden aika-

na kuusi kertaa ja osanottajia on ollut yhteensä 70. Aiheina ovat olleet muun muassa posliinin maalaus, pajun punonta ja marraskuun myyjäiset.

Kesällä kävimme kesäteatterissa, retkellä saaristossa, rantaretkellä Yläneellä ja Särkijärvellä. Kuntoilupäivää vietimme maaliskuussa Loimaan veteraanituvalla.

Kurkijoen Marttayhdistyksen kokoukseen, piirastalkoihin ja joulujuhlaan sekä kursseihin osallistuimme. Merkkipäivän viettäjiä muistimme kukkasin ja lahjoin.

Kuluvan vuoden toiminnan Aromäen-Piltolan marttakerho aloitti vuosikokouksella Anja Kiiskillä. Hallituskokoonpanoon ei tullut muutoksia. Puheenjohtajana jatkaa Ulla Salo

ainakin vuoden 2006 loppuun asti. Toimintasuunnitelmaan sisältyvät marttailat, retket, myyjäiset, posliinin maalausta, Kurkijoen pitäjäjuhljen Muistojen iltamien ravintolasta huolehtiminen ja joulujuhlan järjestäminen.

Kuntoilupäivää vietämme 2. päivänä maaliskuuta veteraanituvalla hiihtämisen, kävelyn ja saunomisen merkeissä. Kevään edetessä toivon mukaan innostusta riittää ja toiminta jatkuu aktiivisena.

E. M. K.

Aromäen-Piltolan marttakerholaisia ranta- ja savusaunailtaa viettämässä Syväsen mökillä.

Monipuolista toimintaa vuonna 2003

Vuoden 2003 Aromäen-Piltolan marttakerhon teemana oli ”Iloa ja turvaa martoissa”. Vuosikokouksessa asioista päättäminen sujui ripeästi, minkä jälkeen päästiin ohjelmaan eli yhteislauluun, lausuntaan ja luentaan. Anja Kiiskin kattaman herkullisen kahvipöydän antimista nautittuamme lauloimme vielä yhteisesti useita lauluja. Kokouksessa oli koolla 13 henkilöä.

Maaliskuussa vietimme kuntoilun ja saunan merkeissä Loimaan veteraanituvalla. Ensin kävimme

Kylä-Utsurilla 8.4.2003 kerhon vanhin Aili Sarre luki virpomisloruja. Nuorin jäsen Pirkko Koskinen kertoi, miten sydäimestä tulisi pitää huolta.

lenkillä ja sitten nautimme saunan löylyistä, minkä jälkeen maistuihin nyyttikesteinä kootun kahvipöydän antimet. Elsa toimi pääkokkina. Väinö piti huolen, että sauna oli sopivan lämmin kaikille.

Huhtikuussa suuntasimme autonpyörät Karhulan Kylä-Utsurille Hilkan kutsamana. Ohjelmassa oli erikoissairaanhoidon Pirkko Koskisen alustus aiheesta, joka sopi sydänviikolle. Alustuksen jälkeen aiheesta keskusteltiin vilkkaasti. Ohjelmassa oli myös luentaa, lausuntaa ja laulua.

Yli 90-vuotias kerhomme nestori Aili Sarre esitti virpomisloruja, joista jotkut oikein naurattivat hauskuudellaan. Kahvipöydän antimet nautittuamme lauloim-

me yhteisesti iltavirren. Koolla meitä oli 15.

Viisi kerhomme jäsentä osallistui Tuulensuussa pidettyyn järjestökampanjakurssiin niin ikään huhtikuussa. Siivosen Helvi kutsui kerholaiset marttailtaan toukokuussa Peltolaisten kylätalolle. 18 marttaa oli noudattanut kutsua. Mukava lämminhenkinen marttailta koettiin paikassa, jossa emme ennen olleet käyneet.

Kesäkuussa oli Piltolan Koskisen vihanneskurssi, jossa tehtiin ja tarjottiin vihanneslettuja ja –salaatteja. Mukana tuolloinkin 18 marttaa. Opimme uudenlaisia vihannesten käyttötapoja ja maukkaiksi totesimme. Parin viikon päästä Soikkelin isäntäväki oli kutsunut martat ja martit Karhulan

Kaukasiin savusaunan löylyistä nauttimaan. Uimaankin pääsivät ne, joiden keho vain sieti, ja usean kyllä sietikin. Putipuhteisina oli mukava jatkaa marttailtaa ohjelmasta ja Mirjamen runsaan kahvipöydän antimista nauttien. Mukana jälleen 18 henkeä.

Kurkijoen Marttayhdistyksen järjestämälle Ahvenanmaan retkelle heinäkuussa osallistui 13 kerhomme jäsentä. Nuorin marttajäsenemme Pirkko oli kutsunut meidän synttärilahville 11.8. Pyhäjärven rantamökille. Saunoimme oikein sydämen halusta, uimme ja paistoimme makaraa sekä kahvitelimme oikein täytekekun kanssa. Elsa oli laatinut julkisten tunnistustietokilpailun, jota ratkottiin yksin ja yhdessä. Palkintojakin jaettiin. Kiitos Pirkolle koko poppoon puolesta.

Aromäen-Piltolan marttakerhon toimeliaat martat päättivät huhtikuussa 2002 lyödä kaksi karpästä yhdellä iskulla ja järjestää kaksi tapahtumaa yhdessä. Meidän oli tarkoitus jossain vaiheessa pitää vihannesruokakurssit, mutta samaan aikaan piiriliitto oli suositellut pidettäväksi lähiruokapidot tulojen keräämiseksi. Me päätimme yhdistää nämä kaksi asiaa, tosin emme ottaneet pääsymaksua, joten tulot jäivät saamatta. Muuten meillä oli oikein mukavaa ja tilaisuudessa lämmin tunnelma. Tilaisuus järjestettiin Kempinpellillä.

Aloitimme vihanneskurssin valmistelut pilkkomalla vihannekset ohuiksi tikuiksi, kukkakaalit ja tomaatit pieniksi lohkoiksi. Vihannestarjottimella oli vielä paprikasuikaleita ja kesäkurpitsakiekkosia. Valmistimme muun muassa yrtti- ja juustodippauskas-

ikkeita, joihin pilkottuja vihanneksiä myöhemmin dipattiin. Valmistimme myös kulhollisen herkullista kekkerisalaattia, joten alkupala oli hyvin runsas.

Lämmin ruoka oli lähiruokaa: valkosipuliperunapaistosta, hirvipaistia, broileria, piimäjuustoa, puolukkasurvosta, kurkkupikkelsiä, karjalanpiirakoita, munavoita, kotileipää ja –kaljaa. Jälkiruuaksi nautimme marjakiisseliä vaniljakastikkeen kera. Välillä oli ohjelmaa ja laulettiin yhdessä.

Illan päätteeksi nautimme kahvin kanssa Ullan leipomaa punajuurikakkua, jonka resepti kuului vihannesruokaohjeisiin. Kaikki lähiruokien tarvikkeet olivat lähistöltä ja itse tehtyjä. Vaikka tarjolla ei kovin monta sorttia ollutkaan, niin luulisin, että kaikki läsnä olleet lähtivät tyytyväisin mielin kotimatalle.

Eevi

Vihannes- ja lähiruokapidot

Kerholaiset lähiruoka- ja vihanneskurssilla kolme vuotta sitten.

Piltolan pirtillä istutettiin 26.5.1999 Marttaliiton 100-vuotisjuhlan kunniaksi syreeni, jonka viereen laitettiin kivilaatta muistuttamaan tapahtumasta.

Aromäen-Piltolan martta-kerholaiset istuttamassa marttojen 100-vuotissyreenejä keväällä 1999 Piltolan maamiesseurantaloon pihalle.

Syringa Vulgaris

Oli keskiviikon ilta lopussa toukokuun, kun martat lomassa touhun muun riensivät Piltolan Pirtin tontille muassaan mullat, lapiot, talikot ja kestieväät korissaan. Saavuin syreenien kanssa ensimmäisenä paikalle, ajoin auton talon eteen tontin laidalle. Saapui naapurista Kaija tuoden avainta ja lapion, joten saatoimme vain havaita: ei pystyisi työkalut meidän juolavehnään ja saveen, kun pensaat tarviivat kuitenkin kuopan leveen.

Kaija kultansa pyysi tuomaan konepelivoimaa, niin Jaakko toi ison kauhatraktorin tehoa roimaa

pois siirtämään saven ja juolavehnän, saatais pois tuo istutusalue keho. Pian saapui vähitellen muutkin martat ja tehtiin istutuslinjat ja kartat. Apuna Väinö suunnitelmia tehden hääri ja kameran kanssa kuvia kokoon kääri. Vaan oli meillä mennä jo sormi suuhun, ei juurtuisi syreenit saveen tuohon, eikä riittäisi multapussit Marja-Leenan, Eevin ja Ullan, vaikka olikin niissä tuoksu maamiehen kullan.

Kun siinä mietimme, mistä multaa haemme, niin aivan yllättäen apua saimme, kas salaman oli Jaakko tiellä, kun huomasi Lassen kaaran tulevan siellä, piti neuvoa kuskin kanssa hetken aikaa,

oli se kuin ihmettä, työn siunausta, taikaa: toi Lasse isolla kauhalla kultaa, tuota Turpeen ja Humuksen kukkamultaa. Oli istutustyössä oikea malli, kun ohjaili työtä Eila, Leila, Eeva ja Alli, sujui kaikki sitten nopeesti sumeilematta, kun kantoi Elsa ämpärikaupalla joesta vettä.

Tontin puolelta kivistä lukea päivämäärän voi, ettei unohtuis istutuskerhon nimi pois. Ei kauniimmin syreenin istutus päättyä voinut,

kun yhdessä Mirjamin ja Hilkan johdolla ”Soi kunniaksi Luojan” oli soinut. Vielä juhlimme sisällä kanssa kahvin ja sen seitsemän sortin, ennen kuin riensimme kukin avaamaan kotiportin.

Niin martat me kauniisti niiaamme Väinöä, Lassea ja Jaakkoa kiitämme, sillä vaikka olemmekin kovia puurtamaan, emme pystyneet Loimaan savea murtamaan. Nyt satavuotissyreeni isossa tilassa, kukkamullassa kasvaa, jota hoivaamme tietysti kaikki kuin äiti lastaan.

Eevi Kemppinen
Piltolan pirtillä 26.5.1999

Tiramisua ja kesäretkiä

Reippahasti kulkipat askleet eli auton pyörät, kun Aromäen-Piltolan marttakerholaiset suunnistivat Alhonkedon Koskiselle, tarkoituksenaan opiskella maittavien iltapalojen tekoa. Yhdistyksemme oli kouluttanut

marttoja, jotka opastivat sitten toisia. Tosin Elsa-emäntä oli jo valmistanut kinkkurullat sun muuta maistuvaisia etukäteen. Puheenjohtaja Ullakin oli hydyttänyt yhden tiramisun valmiiksi jo kotona, koska tiesimme kokemuk-

sesta, että torttu ei oikein ehdi hyytyä kunnolla vähässä ajassa. Kurssilla sitten tehtiin Ullalle uusi torttu kotiin vietäväksi. Vaikka valmista oli jo paljon, riitti silti vilskettä ja vipinää sekä iloista puheensorinaa, kun valmis-

timme vatruskoita, kaurapitsejä ja tiramisua. Siinä ohessa sitten suunnitelimme kesäretkiä niin, että olimme sekaisin mennä, milloin ja mihin kenenkin järjestämien retkien piti-kään suuntautua ja kuka lähtisi millekin retkelle.

Illan huippuhetki oli, kun Elsan keittämän kahvin kanssa nautimme niitä yhdeksää hyvää ja kahdeksaa kaunista leipomaamme. Vielä oli arpa-jaiset ja yhteislaulua. Sitten lähdimmekin kotiin kokeilemaan uusia oppeja ja ohjeita. Kiitos Elsalle ja Väinölle sekä kaikille mukana olleille.

Martat

Kurkijokelaisessa:

25.2. Aromäen-Piltolan mk

1.4. Elisenvaaran mk

27.5. Kirkonseudun mk

1.7. Metsämaan mk

26.8. Raholan mk

23.9. Rummunsuon mk

4.11. Yhdistyksen juhlanumero

Viideskymmenesviides vuosikerta on ohitettu jo – se on melkoinen saavutus pienelle lehdelle. Siitäkin on jo kulunut kymmenen vuotta, kun Kurkijokelainen tuli valituksi ”Suomen Parhaaksi Paikallislehdeksi”. Silloin oli päätoimittajana Ahokkaan Teuvo. Ja tietenkin me muut avustajina, niin kuin kunnan työ-muurahaisten kuuluukin. Niin ne vuuvet männöö! Tuulet puhaltavat ja vanhat tervaskannotkin lahoavat, kaatuen uusien tuulten tieltä.

Ennen sitä sitkeän, sisukkaan Karjalan heimon jälkeläiset ovat jättäneet vahvan puumerkinsä tämän lehden sivuille. Pysyvästi. Arkistoitavaksi. Ylen äijä on Kurkijokelaisen pintaan painomuste tallentanut huikeita selviytymistarinoita uskomattomista koettele-muksista. Dekkareita kerakseen, mutta ei mitään fiktioita, vaan silkkaa totta ja elettyä elämää, paljon puhuvia tositarinoita.

Kaikesta on selvitty. On viety koko kansakunnan etua eteenpäin ja siinä sivussa tietenkin vielä se oma

Ansaitut kehumiset tälle lehdelle

henkiriepu, sitkeää sisua apuna käyttäen.

Se sisu

Joku hyväkäs on keksinyt, että suomalainen ja tietenkin eritoten karjalainen menee sisulla ovestakin sisään vaikka saranapuolelta. Jossakin elämäni vaiheessa minustakin tuntui, että yritin tunkea saranapuolelta sisään, ainakin niin ahtaalta tuntui. Mutta se on jo kokonaan eri juttu ja siirretään ö-mappiin!

Sellainenkin väittämä kulkee liikenteessä, ettei sisu katoa ennen kuin kahdeksankymppisenä. Luvataanko porukalla lisätä tuohon muutama vuosi lisää?

Sisuakin on kyllä monta sorttia, eikä kaikki ole kovin positiivista. Esimerkiksi kaikkien sisu ei riitä poskettoman itsensä kehumisen kuunteluun. Mieluummin lähtee ovesta ulos siksi aikaa, kun joku nostaa itseään siirapilla kuorutettuja tikkaita korokkeelle. Epä-

miellyttävää.

Loppuvuodesta olin tilaisuudessa, jossa eräs Viipurin lähettyviltä kotoisin oleva rouva heitti ilmoille kaikkien kuultavaksi paljon puhuvan lauseen: ”Vaikka olen itse karjalainen, minua on aina suunnattomasti hävettänyt ja suututtanut karjalaisten älytön itsekehu. Joka asiassa ollaan olevinaan muita parempia!”

”Kehumiset, jos ovat tullakseen, ovat miellyttävämmät toisen suulla lausuttuina.”

Tuo kannanotto antaa ajattelemisen aihetta. Kyllä vanha sanonta: itsekehu haisee, pitää edelleen paik-kansa. Ei tilanne muutu yhtään paremmaksi, jos itse-kehu löytyy painetusta sanasta, vaikkapa haastattelusta, puntarin nokka painuu miinuspuolelle sitä mukaa kuin haastattelu etenee. Omahyväisestä ihmisestä on muotoutunut valmis silhuetti. ”Nii on sisu ko rä-

tiajalal!” Kehumiset, jos ovat tullakseen, ovat miellyttävämmät toisen suulla lausuttuina.

Muurahaisenpolkua

Sisukkaasti palaan alkuperäiseen aiheeseeni, tähän lehteemme. Tuttu vieras – haastattelussa on ollut yhtenä kysymyksenä, mitä mieltä haastateltava on Kurkijokelainen-lehdestä. Vastaukset ovat olleet melko lyhyitä.. Niin myös omiani aikoinaan. Nyt kuljen tätä muurahaisenpolkua ja yritän korjata tilannetta omalta osaltani. Tämä lehti on sen väärti.

Aivan kaikkeen en ole ollut tyytyväinen. Olen muutamaa otteeseen myös protestoinut näitten vuosien varrella. Aina en ole silittänyt myötäkarvaan, vaikka hyvin tiedän, ettei siitä tykätä. Perusteluni on, että kehitystä ei tapahdu ilman kannustavaa kritiikkiä. Jo-kaisella tilaajalla on myös oikeus kritiikkiin, viimeistään ennen kuin päättää jät-

tää lehden tilaamatta.

Mieluinen lehden sisältö vaikuttaa paljon tilaajamäärään. Tämän lehden sivuille on vuosien saatossa tal-lennettu niin paljon sota-ajan lasten ja heidän vanhempiensa sisun näytteitä, oikeita ”Kalevala-hymnejä”. Tämä lehti kelpaisi vaikka lähihistorian oppi-kirjaksi kaikkine värikkäine vivahteineen.

Tämä lehti pitää sisäl-lään tietoa entisen kotipaik-kanne elämäntavoista, kulttuurista, käsityöistä, sil-loisista käyttöesineistä. Sieltä historian hämärästä nousee esiin kolmijalka ja vaikkapa pystykirnun korvia hivelevä hyrskytyks lau-antai-illan piirasmaistiais-ia odotellen.

Ennen sunnuntairauhan laskeutumista saattaa kirkkotarhassa kävelykin tuoda mieleen vanhan muiston. Ennen vuotta 1947 pystytettyihin hautakiviin on muutamiin laitettu Pilven-veikkojen toimesta A. Gal-len-Kallelan suunnittelema

lentäjien tunnus.

Lyhyesti sanottuna: mitä näistä lehtilöistä ei löyvv, sitä ei tarvihe tietääkkää!

Ja annas olla, kun aikaa kuluu tarpeeksi ja Kurkio-en polkuja tallanneet ovat enää muutamien mielissä muisto vain, sieltä ajan to-mun alta joku innostuu kai-vamaan tohtorinhattuunsa aineksia. Eikä materiaalista ole puutetta. Siitähän me on pidetty huoli, jätetty perin-nöksi näitten lehtien sivuil-le ”hatunhankkijalle”.

Loppukevenny

Kannakselaisisäntä pyö-ri hienoisessa hiprakassa Ii-salmen torilla. Karjalaisille ominainen luonteenpiirre pyrki väkisin taas esiin, jo-ten hän uhoi: ”Kyllä miul on rahhaa vaik mite paljo. Mie saattasin hyväst ostaa vaik puol Suomee.”

Ei paikkakunnan isäntä-kään tuon kuultuaan sanat-tomaksi jäänyt, vaan vasta-si: ”Suattasit hyvinnii ostoo, vua miepä en sitä siul myö!”

Hyvää kevättä kaikille kurkijokelaisille, toivotte-lee

Länsimuuri Jerusalemissa.

Karjalan palautusanomus Länsimuurin rakoon

Lähi-idän umpisolmu

Turismin merkitys, etenkin monille pienemmille valtioille, näyttelee työllisyyden kannalta hyvinkin merkittävää osaa. Näin oli myös Israelin kohdalla vielä muutama vuosi sitten. Turismin romahdus Israelissa on lähes täydellinen, yleisesti tunnetuista syistä. Tämän terroritoiminnan lopettamiseksi on jo pähkäilty iät ja ajat. On käyty neuvotteluita, laadittu monenlaisia suunnitelmia ja tehty monia sopimuksia. Mikään ei kuitenkaan tunnu auttavan eikä auta, niin kauan kuin Arabimaailman perimäisenä tarkoituksena on ajaa Israel Välimereen.

Olen itse nähnyt Palestiinan TV:stä nauhoitetun lähetksen, jossa itse Jasser Arafat kiihotti koululapsia sokeaan hurmioon asti, Israelin vastaiseen terroris-

miin ja itsemurhaiskuihin. Rikkaat Arabivaltiot rahoittavat näitä itsemurhaiskuja, maksaen perheelle 2 000 dollaria. Tämä on ihmisen hinta!

Henkimaailman puolella edut ovat tosi muhkeat. Terroristi pääsee suoraan paratiisiin, ja miespuolisille luvataan 72 neitsyttä kaupan päälle. Mie vaa ihmettelen, mihin mies tarvitsee 72 neitsyttä ja mistä niitä neitsyitä aina piisaa. Mitä sitten naispuolisille terroristeille luvataan, siitä minulla ei ole tietoa. Monessa palestiinalaisperheessä harmitellaan sitä, jos perheessä ei ole vielä yhtään marttyyriä! Harminsia kullakin.

Tähän Lähi-idän umpisolmuun ei ole kuin yksi ratkaisu, ja se on äärimmäisen yksinkertainen! Jos todelta halutaan lopettaa tämä

kostonkierre – painotan sanaa halutaan, ratkaisu on, että unohdetaan menneet ja lakaistaan ne maton alle, annetaan anteeksi puolin ja toisin ja aloitetaan puhtaalta pöydältä.

Käydessäni ensi kertaa Israelissa noin kuusi vuotta sitten Jerusalemin kierroksella Itkumuurilla huomioni kiinnitti, kun paperilappuja tungettiin muurin rakoihin. Selvisi, että ne olivat rukous- ja toivomuslappuja, joissa toivottiin tiettyjen asioiden toteutuvan. Seuraavalla reissulla minulakin oli oma lappuni muurin rakoon tunnettavaksi, koskien Karjalan palautusta. Siihen aikaan turistiliikenne oli vielä niin vilkasta, että kaikilla Raamatun historiallisilla paikoilla oli turisteja niin paljon, ettei sekaan meinannut mahtua.

Vuoden 2002 Israelin matkalla turisteista ei ollut riesaa. Meitä oli vain pieni ryhmä pelkäämättömiä ”härmäläisiä”. Minulla oli tietenkin taas ”Karjalan palautuslappu” mukana. Keskustellessani ennen matkaani asiasta hyvän kaverini talonpoika Kalevi Kokon kanssa hän sanoi: ”Pistähä miuki nimmein siihe lappuu.”

Tein työtä käskettyä. Teksti kuului näin: ”Aja hyvä Jumala se ryssä pois sielt Karjalast ja mitä sukkelampaa, vaik ois jo!”

Allekirjoituksena oli ”Eikka Karjalan Starikka ja Kalevi Kokko, yksinkertainen karjatalonpoika Ulvilasta”.

Sanoivat siellä muurilla, että ne laput männyy ensiks apostoli ”Leningratille” (Pietarille). Tämä ”Leningrat” nimi johtuu siitä, kun sodan aikana suomalainen pappi saarnasi Itä-Karjalassa paikallisille ihmisille: ”Ja apostoli Pietari sanoi niin...” Tulkkina ollut ukko, joka ei oikein ollut selvillä, mikä mies se Pietari oli, tulkiasi saarnan oman ymmärryksensä mukaan: ”Apostoli Leningrad

sanoi niin...” – Se on kuu- lemma sillei, et tää ”Leningrat” sit esitellly asian ettiipäi, jos kahtuu sen nii tärkeäks. Jotta ei oltais turhan tiukkapiposii, niin sallittaneen pieni huumorin käyttö tässä Karjalan palautusasiassakin.

Tiukkapipaisuutta ilmeni sitten ihan tarpeeksi asti

”Oli näät sapatti, eikä silloin saa konneita käyttää”

Lapun toisessa päässä oli Suomen pienoislippu ja toisella puolella ”ryöstötarramerkki”. Keskellä oli se tavanomainen palautusteksti ja toisessa päässä lappua Kalevin ja minun huumorinimikortit. Olisin halunnut tallentaa kuvanauhalle tämän tapahtuman. Matkoppaamme varoitteli, ettei aikeemme onnistuisi. Eikä onnistunutkaan! Ne mustapalttoiset äärijuutalaiset meinasivat päälle tulla. Oli näät sapatti, eikä silloin saa konneita käyttää! No, maassa maan tavalla, tai maasta pois.

Tulin tässä välillä jo sel-

lasiinkin ajatuksiin, että lakkaan mankumasta Karjalan palautusta tuota kautta, kun mittää ei näytä tapahtuvan. Nyt olen kuitenkin päättänyt, että aina kun Israelissa käyn, laitan ”palautuslapun” Itkumuurin rakoon.

Vielä toinen esimerkki tiukkapipaisuudesta. Meille sattui Genesaretinjärven risteily sapattina. No, eihän siitä päivällä tullut mittää. Laivan koneita ei saanut käynnistää, ennen kuin aurinko oli laskenut. Olihan se erikoinen kokemus sekin, risteillä pimiällä Genesaretinjärvellä. Kyllä Herra on heikoissa väkevä!

Yleisesti ottaen nämä Israelin matkat ovat olleet erittäin mielenkiintoisia ja tapahtumarikkaita – suositelen. Ei siellä ole mitään pelättävää. ”Se huutaa, joka pelkää”, sanoi mustalainen, kun seisoi hevoskärrissä rautatieylikäytävällä, juna lähestyi kovaa vauhtia ja huusi kovasti!

Ei muuta kuin Karjala takaisin vaikka Jerusalemin Länsimuurin kautta! Tätä mieltä on

Eino Ahokas
Siikainen (Hiitola)

Risteilylle lähdössä pimeälle Genesaretin järvelle.

Näi hoi enne lausuit
Kissaa kirotaa, paa minnii (= miniä) mieleheis.
Jokkaise hyvä ei oo samanlainen.
Joutilas pappi vasikatki ristii.
Kyll kuiva rikka helmast karisuo.
Kyll aika tavarän kaupihtuo.
Ken tyynen makkaa, se tuulen soutaa.
Kahen kauppa, kolmannen korvapuusti.
Lauvantaina ne laiskatki virkovaat.
Lepo luille vaikk päivä mänkyö.
Lastii jos lisätää, tulloo kannell (= ylensyönti).
Köyhtyy soap, mutt ei laihtuu.
Kyll sika syitä löytää, maa kylmä, kärsä kippii.
Nuorena nukuttaa, vanhana väsyttää.
Nii on ko puust puront ja vähä säikähtänt.
Nuor on terve syötyvää, vanha yön levättyään.
Minkäs tuuli kivelle mahtaa.
Myllärin sika on lihava.
Otetaaha se marjaki maasta (= tyytyä vähään).
Rahvaas on rattosampi (= joukossa).
Rumatha ne vaatteil koristelluot.
Se hyvä miel ei mahu yhtee rukkasen peukaloo.

Miriamin kirjeitä Etelä-Amerikasta kotiin New Milfordiin (USA)

Miriam Paraguayssa opiskelee ”saksaa”

3.12.2004. Terveisiä taas! Kiitospäivä meni minulta mukavasti täällä Paraguayssa. Meillä oli nyytti-kesti-illalliset ja ruokaa tonneittain täällä harjoituskeskuksessa Guarmbaresa. Minun sijaisäitini jopa teki minulle ”puree de papaa”, joka myös tunnetaan nimellä perunamuussi. Sehän on yksi perinteinen kiitospäivän ruoka siellä kotona. Hän arveli minulla olevan koti-ikävä, mikä olikin totta. Tämä puree de papa tosiaan maistui melko samalta kuin se, mitä äiti aina siellä kotona tekee paitsi, että se tarjoiltiin täällä kylmänä.

No niin, olen sitten saanut tietää lopullisen komennuspaikkani. Se tulee olemaan Loma Plata Chacon maakunnassa Pohjois-Paraguayssa. Se olikin toiveeni alusta alkaen. Chaco on noin puolet koko Para-

guayn pinta-alasta, mutta siellä asuu vain noin kolme prosenttia maan väestöstä. Loma Platassa on 9 000 asukasta, ja heistä osa on Menno-yhdyskuntaa.

Menno-yhdykunnan perustivat vuonna 1927 Kanadassa alkuaan Venäjältä ensimmäisen maailmansodan jälkeen tulleet noin 20 000 siirtolaista, jotka eivät olleet tyytyväisiä Venäjällä silloin vallitseviin oloihin. Myös siellä asuu alkuperäisiä paraguaylaisia ja melko suuri yhdyskunta saksalaisia, jotka muuttivat sinne ensimmäisen ja toisen maailmansodan aikoihin. He puhuvat kuten mennotkin erästä saksankielen murretta, jota kutsutaan plattsdeutschiksi. Tulen toimimaan maan Agricultural Technologyn hallinnon alaisena. Liene jotakin maanviljelykseen liittyvää opetustoimintaa.

7.12.2004. Hei, nyt minä olen Loma Platassa. Tämä on hyvin kaunis paikka. Menno-ihmiset ovat erittäin järjestelmällisiä niin, että täällä on juokseva vesi sekä sähköt, ja ne myös toimivat. Kadut ovat siistit, mutta hyvin pölyiset. Täällä on hyvä supermarket, josta saa hyvää saksalaista leipää.

Chacon maakunta on tavallaan kuin villiä länttä: tasaista ja puskaista, suuria karjalaumoja ja valkoista tomua. Etelä-Paraguayn maaperä on punaista savea, täällä se on vaaleaa. Näin kesällä lämpötila saattaa nousta 45 asteeseen.

Olen täällä muutaman päivän ja sitten palaan Santo Domingoon lopettamaan harjoittelujakson. Silloin meillä on valanvannomistilaisuus, ja meistä tulee virallisesti Yhdysvaltojen rauhanjoukkojen vapaaeh-

toisia (Peace Corp Volunteers).

On hieman hassua olla täällä, kun minä taidan näyttää niin saksalaiselta, että kaikki aloittavat keskustelun saksaksi, jota minä en ymmärrä. Sitten he vaihtavat espanjaksi, joskus englanniksi. Luoja, olen keskellä Etelä-Amerikkaa, ja kaikki puhuvat saksaa. Pääsenkö koskaan puhumaan espanjaa?

Tutustuin täällä eräaseen Greta-nimiseen saksalaiseen opiskelijaan. Hän lähtee maaliskuussa Chileen tekemään toista projektia. Täällä on myös kaksi muuta menno-yhdyskuntaa. Yksi on venäläisten pakolaisten ja toinen Saksasta asenteidensa vuoksi 1930-luvulla tulleiden perustama. Mennoniitit eivät hyväksy väkivaltaa eivätkä sotaa. Mennotismi juontuu 1500-luvulle ja Hollantiin.

Nyt minun on siis paneuduttava tähän plattsdeutschiin, jotta pystyn keskustelemaan paikallisen väestön kanssa. Kiinnostavaa! Well, terveisiä kaikille.

Miriam Heinonen

Suomennos Urpo Heinonen, ”oikeinkirjoitus” RT

Mielipide

Ei ollut pilkkuvirhe

Vastineena Mauri Rastaan kirjoitukseen, joka oli 18.2. ilmestyneessä Kurkijokelaisessa, haluan tuoda julki muutamia lisäseikkoja todistaakseni sen tosiasian, että karjalainen heimo on elänyt Laatokan rantamilla jo tuhansia vuosia. Rastas kirjoitti, että minulta oli tullut edelliseen kirjoitukseeni ”pilkkuvirhe”.

Kurkijoella on ollut jo varhaisella kivikaudella melko runsasta asutusta. Tämä asia on voitu helposti todistaa lukuisista muun muassa Kuoppalankylästä esiin kaivetuista hauta- ja esinelöydöistä. Tuon ajan asukkaat olivat tulleet sulavan jään perässä lähes 10 000 vuotta sitten ja sille seudulle noin 4-5000 vuota sitten muuttaneet suomalais-ugrilaisen kieliryhmän asukkaat sekoittuivat jo siellä asuneisiin. Tätä näin muodostunutta kansaa voidaan täysin hyvällä syyllä kutsua karjalaisten kaukaisiksi esi-isiksi. Siksi voidaan myös sanoa, että karjalainen heimo on asuttanut tuota kyseistä seutua ”useita tuhansia vuosia”.

Myöhemmällä rautakaudella, viikinkiajalla, tienoolle on todettu muutta-

neen väkeä jonkin verran myös Länsi-Suomesta. Tätä todistavat esinelöydöt ja eräät paikannimet. Hekin sekoittuivat silloiseen paikalliseen väestöön.

Mauri kirjoitti ansiokaasti tämän karjalaisen heimon kohtaloista ruotsalaisten vallattua seudut 1600-luvun alkupuolella. Tämä valtaus sai aikaan sen, että paikalliset asukkaat alkoivat paeta suurin joukoin Aunukseen ja aina Tveriin saakka sen johdosta, kun eivät halunneet luopua isiensä uskosta, joka oli kreikkalaiskatolista. Kun ruotsalaiset yrittivät heitä siihen pakottaa muun muassa huomattavasti ankarimmilla veroilla ja muilla vaikeuksilla, katsoivat he parhaaksi paeta, vaikka se olikin varmasti varsin tuskallista. Sen me tiedämme omista kokemuksistamme.

Kaikki eivät paenneet

Seudulle jäi noin viisi prosenttia alkuperäisestä ortodoksisesta väestöstä.. Minunkin esivanhempani ovat olleet tuohon viiden prosentin osaan kuuluvia urheita karjalaisia, jotka jäivät kotiseudulleen uuden valloittajan ankarista eh-

doista huolimatta. Siksi voin syystä todeta, että seutu on esivanhempiemme jo vuosituhansia asuttamaa heimomme perintömaata.

Ruotsalaisten valtauksen jäljiltä tyhjiilleen jääneisiin taloihin houkuteltiin uusia asukkaita suurin verohelpoituksin muun muassa Jääsen seuduilta ja eteläisestä Savosta. Hekin voidaan lukea puolittain karjalaisiksi, sillä savolaiset olivat muodostuneet hämäläisten ja karjalaisten sekoituksesta. Ja tuostakin muuttorevohkasta on kulunut jo kohta 400 vuotta, joten karjalaisia hekin olivat, vaikka eivät alkuperäisiä.

Tarkistaessani tietojeni oikeellisuutta Karjalan vuosituhansien takaisesta alkuperäisestä asuttamisesta sain tietoa Turun yliopiston historian emer. professorilta Pentti Virrankoskelta. Niistä hänelle suuret kiitokset.

Edellä olevan johdosta me voimme täydellä syyllä sanoa Karjalaamme heimomme perintömaaksi, jota tietoa eivät saa tulevatkaan sukupolvet unohtaa.

Eino Vepsä

Kysyn, ketkä ovat aidosti karjalaisia. Onko heitä ollenkaan? Joka tapauksessa Kurkijoella on ollut asutusta jo tuhansia vuosia sitten, ainakin rantakylissä, niin Kuoppalassa kuin Riekkalassakin.

M. L. Saarinen

menkarjalaisia”. Ennen heidän tuloaan Karjalaan eli Karjalassa ns. muinaiskarjalaisia, jotka olivat etnisesti erilaisia kuin myöhemmin sinne muuttaneet ja jopa saamelaisia.

Mauri Rastaalle

Kirjoitit (Kurkijokelainen nro 7/18.2.2005) karjalaisten alkuperästä. 1600-luvulla Karjalaan tulleet hämäläiset ja savolaiset ovat eläneet noin 400 vuotta Karjalassa ja ovat ”suo-

Koulutuksen aika

Ihmeellisesti aika muuttuu ja ihmisen ajattelutapa ja arvostus työhön. Sitä tuumiessa meni minulla pitkälle yöhön. Onkohan syynä kova sivistystason nousu, kun niin heikosti istuu päälle haalarihousu. Johtajanpaikkoja ei kaikille piisaa, ja niistähän usiasti syntyy riitaa.

Koulutetaanko ihmisiä liikaa ja väärille aloille, siinähän ihminen voi joutua syrjäpoluille ja lähtiä vaikka oluille. Työhän pitää olla hauskaa, että siinä viihtyy, muutenhan siinä auttamatta kihtyy.

Kuusikymmentä vuotta taaksepäin ei ollu ihan näin. Sotakoulun oli suomalaiset läpässy sekavilla arvosanoilla täällä, heitä vieläkin on osa maan päällä. Kirjatievoilla ei meiän päitä

kait ollu pilannu kukkaa, siksi kait nii innolla lähimme kukkaa.

Sovan jälkeen oli ihmisillä kovat työhalut ja työn lisäksi tehtii vielä ihmisenalut. Suomalainen mies oli sovan jälkeen vastuuntuntoinen ja myöskin kovakuntoinen. Muutamassa vuojessa täytettiin sovassa syntynyt vaje, mikä oli sitten tulevaisuuden tae.

Siinä sivussa rakennettiin rintamamiestaloo ja koitettii onkia järvestä kalloo. Toimeentulosta oli kova huoli, siitä oli kait se hyvä puoli, että ei keritty valittamaan mistää. Oltiin tyytyväisiä ku saatiin leipää ja päästiin uuteen taloon sissää.

Siihen aikaan naisetkin oli niin hyvvii, että tekivät ruuankin

melkein tyhjästä, kun ymmärsi takapuolesta vähän nyhjästä. Hoitivat siinä sivussa lapset pienet ja vahvat miehet. Perhe-elämä kukoisti ja oli hyvä ellää,

sivulle ei tehny mieli vilkasta kellää.

Nykyisin tuntuu, että Suomessa yrityshenki loppuu. Ihmisille piisaa palkkatyö, ja että saa kukkua rauhallisen yön. Rajan takaa saatais ammattityövoimaa kyllä, jos hyvää sopua pidettäis yllä. Yrityshenki heillä on hyvä ja sitä löytyy yhä.

Vihollisuuksia ei muista kukkaa, tuomme sieltä naisia mukkaa. Heillä on tavarat mukana ja niitä myyvät pitkin kyllii ja voivat vaikka pyllähtää syllii.

Aarne Elolampi

Välimeren värivuoka

4-6 hengelle

4 paprikaa
1 keskikokoinen kesäkurpitsa
3 sipulia
5 valkosipulinkynttä
1 prk (240 g / 142 g) mustia kivetömiä oliiveja
1 sitruunan mehu
noin 0,5 dl oliiviöljyä
1 tl suolaa
3-4 pyöräytystä mustapipurimyllystä
2-3 oksaa tuoretta oreganoa
200 g halloumi- tai fetajuustoa

Pane uuni lämpenemään 225 asteeseen. Leikkaa kookkaiksi paloiksi sisuksettomat pestyt paprikat. Pese ja viipaloi kesäkurpitsa ja kuoritut sipulit. Pane kasvikset uunivuokaan. Lisää valutetut oliivit sekä sitruunanmehun, oliiviöljyn,

suolan ja mustapippurirouheen sekoitus. Aseta oreganonoksat kasvien päälle.

Pane vuoka uuniin 15 minuutiksi. Viipaloi tällä välin juusto. Ota vuoka uunista ja sekoita kasviksia, lisää juustoviipaleet sekoitetujen kasvien päälle. Juuston päälle voit valuttaa tilkan oliiviöljyä.. Paista edelleen noin 10-15 minuuttia, kunnes juusto on saanut kauniin värin. Nauti heti esimerkiksi rapean leivän kanssa.

Vinkki:

Kasvisruokailija voi korvata halloumin kiinteällä tofulla. Ennen käyttöä marinoi tofuviipaleita yön yli esimerkiksi oreganolla ja timjamilla maustetun balsamiviinietikan, tomaattipyreen ja oliiviöljlyn seoksessa.

Karjalan palautus

Ensi keskiviikkona 2.3.2005 klo 16 ProKarelia julkaisee Karjalan palautus–nimisen kirjan Restaurant Pörssin Peilisalissa, Fabianinkatu 14, Helsinki.

Kirja käsittelee laajasti Karjalan ja muiden pakko-luovutettujen alueitten palauttamista. Siinä on vedetty yhteen lähes kaikki keskeiset sodan jälkeiset yhä avoinna olevat asiat. Kirja on tiettävästi ainoa teos, jossa sodan aikaisia ja jälkeisiä asioita tarkastellaan samassa yhteydessä. Erityi-

senä piirteenä on asioiden tarkastelu palautuksen näkökulmasta. Tekijöiden vaikutusta tarkastellaan myös numeroina ja miten ne rasittaisivat tämän päivän kansantaloutta.

Esillä on yleisesti tunnettuja asioita, kuten sotakorvaukset, evakkotoiminta tai totalitarismi, mutta myös harvoin käsiteltyjä asioita, kuten ns. saksalaisen omaisuuden ja luovutetuilta alueilta viedyn omaisuuden takavarikointi Neuvostoliitolle, työllisyyden ja palautuksen välinen suhde ja Suomen presidenttien suhde palautukseen.

Kirjan peruslähtökohtana on Suomen ja Venäjän välillä yhä vallitsevien mo-

Pikku purtavaa

Kotiseutumatkailun edistämiseksi paikallinen Kurkijoen kyläneuvosto oli saanut viiheen viitoittaa eri kohteita suomenkielisillä viitoilla. Mutta kuinkas kävikään? Ruskipojalla kirjaimet hyppelivät väärään järjestykseen. Mitä katsomisen arvoisia kurkijokelaisia kohteita löydät järjestelemällä kirjaimet uudelleen?

- Pitosi Osaamme
- Miinaparilat
- Tasalima
- Rooman Jasse
- U S Limonati

Oikeat vastaukset ensi viikon Kurkijokelaisessa.
Viime numeron (18.2.2005) Pikku purtavaa –palstan henkilöt olivat 1. Veikko Hakulinen, 2. Pekka Kiiski, 3. Pekka Kyytinen, 4. Sikstus Oksa, 5. Kaapro Huittinen.

Opettaja selitti ekaluokkalaisille koulun käyttäytymissääntöjä: ”Jos jollekulle tulee vessahätä kesken opitunnin, silloin pitää nostaa käsi ylös ja viitata.” ”Ja sekä muka auttaa?” ihmetteli Mikko.

....

raalis-eettisten, ihmisyyteen liittyvien ja oikeudellisten jännitteiden purkamien hyvien naapurisuhteiden ja luottamukseen perustuvan ystävyysden kehittämiseksi. Tämä voi tapahtua vain käsittelemällä avoinna olevat asiat, sopimalla ne ja ryhtymällä korjaamaan sitä, mikä on korjattavissa.

Tilaisuuden juontaa kauppat. maisteri Antero Siljola. Lisätiedot ja ilmoittautumiset toimitus@prokarelia.net, puh. (09) 436 91 305 (ei jatkuvaa päivystystä), fax (09) 4369 1306.

ProKarelia

Eskon puumerkki

Mellilän Auto Oy:lle laatusertifikaatti

Keskiviikkona AKL-Palvelu Oy:n toimitusjohtaja Eva Kyllönen kävi Loimaalla luovuttamassa Mellilän Auto Oy:n toimitusjohtajalle Kalevi Koivistolle henkilökuntineen AKL-laatuohjelman sertifikaatin nro 183. Tämä on osoitus siitä työstä, jota Mellilän Autossa on tehty kohti aina vain parempaa palvelua ja asiantuntemusta myyntityössä ja korjaamopuolella.

AKL-Laatuohjelma on Autoalan Keskusliitto ry:n kehittämä autoalan hyvien kauppaa- ja korjaamotapojen kuvaus ja sen mukaiseen toteutukseen ohjaava palvelukokonaisuus. Tavoitteena on palvelun laadun varmistaminen ja sen jatkuva parantaminen. AKL-Laatuohjelmaan sitoutuva yritys muokkaa toi-

mintatapansa täyttämään laatuohjelman asettamat, asiakaslähtöiset ja käytännönläheiset vaatimukset. Kukin yritys kirjaa yksityiskohtaisesti muodostamansa toimintatavat omaan laatuikäkirjaansa. Kyseisen laatuohjelma on ainutlaatuinen Euroopassa, sillä se on luotu ainoastaan yhdelle toimialalle.

Laatusertifikaatin saanut yritys ei voi jäädä saavutuksensa jälkeen laakereilleen lepäämään, vaan vuosittain yritykseen tehdään ulkopuolinen katselmus, jossa kartoitetaan, miten kirja-
tuissa toimintatavoissa on pysytty. Yritykseen voidaan tehdä myös yllätystarkastuksia ”haamuasiakkaiden” muodossa. Kolmen vuoden välein sertifikaatti joudutaan ”ansaitsemaan” uudel-

leen. Laatuohjelmaan on sisällytetty jokaisen edustetun automerkin tehtaan omat standardit. Jälleenmyyjäsopimusten yhtenä ehtona onkin voimassa oleva laatusertifikaatti.

Mellilän Auto Oy:llä ja Kalevi Koivistolla on aloittanut autokaupat 1960-luvulla Loimaan seudulla. 1970-luvulla liikkeitä oli Loimaan lisäksi Karkkilassa ja Turussa, jossa oli kaksikin myymälää. Nykyinen toimitalo rakennettu Loimaalle 1990-luvulla ja vuonna 2000 laajennettu nykyiselleen. Tällä hetkellä Mellilän Auto Oy:llä on Fordin, Skodan ja Suzukin myyntiedustus. Näiden merkkien huollon lisäksi Mellilän Autossa huolletaan Mitsubishit.

Laatukoulutuksessa auttoi Autotohtori Consulting Oy:n kehityspäällikkö Jouko Peipinen Forssasta (3. oikealta). Mellilän Auton henkilökunta on juuri vastaanottanut taulun merkiksi ansaitsemastaan AKL-laatusertifikaatista. Oikealta toimitusjohtaja Kalevi Koivisto, varatoimitusjohtaja Hannu Hutka, lautupäällikkö Jaakko Suvila ja laatusihteeri Riitta Koivisto, jonka takana varaosamyymälätoimintaa Jukka Saarenvalta.

Rakkauest kippii

Pitki sattuu, just ko kesäki tulloo,
iha nii ku sie kurikalla
oisit päähä lyönt minnuu,
miut sait nii tainoksii.

Kalpiin kahon enkä nääkkää mittää.
Se villi rakkaus rinnas hyppii,
syvän rukkaki hakkaa ku
hupsu rumpali hurmoks.

Siekö kosketit minnuu sillo?
Se juovutti vahvan viinin lailla.
Keppiit on jalkain, lähenkö karkuu,
mut ku mie uon nii kippii.

Anna

ONKS TIE TOO VASTAUKSET

1. 30 vuotta
2. Saksan rannikolla (korkeutta 160 m)
3. Anastasia Arapova
4. anekauppaa
5. vuonna 1914
6. Israelin
7. Sarajevo 1984 (suuri maki)
8. apinalaji (siirretty myös Gibraltarille)
9. pikkutarkka
10. yksinpuhelu

**LAATUA
EDULLISUUTTA
AMMATTILAISelta**

- Kellohuoltopalvelu
- Käsikaiverrukset
- Konekaiverrukset
- Korukorjaus/ kivi-istutustyöt
- Sormuksien valmistus
- Ja nyt myös lasikaiverrus

KAIKKI PAIKAN PÄÄLTÄ

KELLOLIIKE
Juhani Lankinen Ky
Kauppalankatu 2, Loimaa
Puh. (02) 763 2760
(Kaupungintaloa vastapäätä)

**Muistathan
ilmoittajamme!**

LOIMAAN VIIALAN KONDITORIA-KAHVIO

Kauppalankatu 2, puh. 763 2001
Avoinna: Ma - pe 8.30-17

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

HAUTAKIVET

Vuodesta 1921
luotettavaa ja yksilöllistä
palvelua

LOIMAAN KIVI
PUHELIN (02) 760 511

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan
Aluesairaala

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. 7622 950,
Oikokatu 3

Avoinna: ma-pe 10-17.30 la 10-14.00

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajotoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

Asianajaja,
varatuomari Jari Heikman
varatuomari Kaarina Nylamo
oik.yo Tiina Tähtinen
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa,
puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Tilaa nyt

**itsellesi – tai ystävällesi
lahja, joka muistetaan!**

Palauta allaoleva kuponki kirjjekuoressa osoitteella:

Kurkijokelainen

Vesikoskenkatu 13 As 21, 32200 Loimaa

Tilaan Kurkijokelaisen

- ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi
- ☐ Olen kestopilaaja ja tilaan lehden jälkipolville 1. vuodeksi tarjoushintaan 30 euroa
- ☐ Osoitteenmuutos ☐ Peruutus

Lehden saaja (tai vanha osoite):

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja (tai uusi osoite):

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Päiväys ja
allekirjoitus: _____

Tarjoukset voimassa: perjantai – lauantai 25.-26.2.2005

Meillä eurolla enemmän ja päivittäin hyviä tarjouksia!

**Snellman Porsaan
maustettu uunifilee**
n. 1,2 kg

4,99 kg

Wilhelm Grillimakkarat
500 g
(5,78 kg) **2,89** pkt

Valio Ohtermanni 17 tai Ohtermanni
900 g-1 kg
(7,77-6,99 kg) **6,99** kpl

Taffel Sipsit
1,99 ps
180-250 g
(11,08-7,96 kg)

Valiojäätelö vanilja 1 l
0,99 pkt

SPAR LOIMAA
Kauppias Sami Toivonen
puh. (02) 763 6850
ma - pe 7-21, la 7-18

**Ruokakauppa
Sinun makuusi**

Tuore Superior merikirjolohi **3,99** kg

Olvi III 6-pack **4,90**
4,30 + 0,60 (2,15 l)

Hollannin Jonagold omena **0,99** kg

VOITA PELAAMALLA!
JOKAISESTA YLI 20 Euron ostoksesta
1 Spar-liiga arpa kaupanpäälle

**Keskittä ostoksesi.
Kerää Teemaa!**
Spar-merkkejä keräämällä voit ostaa Teema astioita edulliseen kampanjahintaan. Keräilyseittit ja -merkkejä saat kassalta. Aloita keräily jo tänään!
Kampanja-alku 31.1.-23.4.2005

Alko 762 2062
nonstop parturi 040-765 7028
Naisellista muotia -Loimatar 762 2848
Kahvila Helmi 762 4432
LOP-Kaupapiste 763 2150
Oljatar 762 1413
Ritvan ja Olin Eines-keittiö 76368520

SPAR